

การประสานสัมพันธ์การใช้รายการวิทยุเพื่อเยาวชนและการแพร่กระจายสารสนเทศ
ระหว่างบุคคลเพื่อถ่ายทอดวิทยาการทางการเกษตร : ศึกษาเปรียบเทียบ
กลุ่มเยาวชนเกษตรกรโคกตะไคร่ อำเภอกง และกลุ่มเยาวชนเกษตรกร
โคกเพชร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา



นางสาวประทุม ฤกษ์กลาง

ศูนย์วิทยุทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสุกรปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมบัณฑิต

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

ISBN 974-562-286-9

I 16287484 e.2

011048

THE COMBINATION OF USING RADIO YOUTH PROGRAMS AND DIFFUSION
OF INFORMATION FOR AGRICULTURAL INNOVATION AMONG
INTERPERSONAL COMMUNICATORS : A COMPARATIVE
STUDY OF AGRICULTURAL YOUTH GROUPS AT
KROKE-TA-KLAI, AMPHOE KHONG AND
KOKPETCH, AMPHOE CHUM PHUANG,
NAKHON RATCHASIMA

Miss Pratoom Lerklang

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Public Relations
Graduate School
Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การประสานสัมพันธ์การใช้รายการวิทยุเพื่อยูวเกษตรกรและการ
แพร่กระจายสารสนเทศระหว่างบุคคล เพื่อถ่ายทอดวิทยากร
ทางการเกษตร : ศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มยูวเกษตรกรโครทกะไคส์
อำเภอคง และกลุ่มยูวเกษตรกรโคกเพชร อำเภอชุมพวง จังหวัด
นครราชสีมา

โดย นางสาวประทุม ฤกษ์กลาง
ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ



บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประทีฐ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จำนง วิบูลย์ศรี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอกคำดี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การประสานสัมพันธ์การใช้รายการวิทยุเพื่อยุว เกษตรกรและการ
 แพร่กระจายสารสนเทศระหว่างบุคคล เพื่อถ่ายทอดวิทยาการทาง
 การเกษตร : ศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มยุว เกษตรกรโคกตะไกล
 อำเภอกง และกลุ่มยุว เกษตรกรโคกเพชร อำเภอยางชุมน้อย จังหวัด
 นครราชสีมา

ชื่อ นางสาวประทุม ฤกษ์กลาง
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ศิริกายะ
 ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
 ปีการศึกษา 2527



บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญ 4 ประการคือ (ก) เพื่อทราบผลของการประสาน
 สัมพันธ์การใช้รายการวิทยุเพื่อยุว เกษตรกรและการแพร่กระจายสารสนเทศระหว่างบุคคลที่
 มีต่อการยอมรับและการแพร่กระจายนวัตกรรมทางการเกษตร (ข) เพื่อเข้าใจถึงโครงสร้าง
 การสื่อสารของกลุ่มยุว เกษตรกรโคกตะไกลและกลุ่มยุว เกษตรกรโคกเพชร (ค) เพื่อ
 ทราบถึงตัวแปรที่เชื่อมโยงโครงสร้างการสื่อสารและปัจจัยทางการสื่อสารที่มีผลต่อการติดต่อสื่อสาร
 ระหว่างสมาชิกกลุ่มอภิปรายรายการวิทยุเพื่อยุว เกษตรกร (ง) เพื่อทราบลักษณะของการ
 แพร่กระจายนวัตกรรมทางการเกษตร จากสมาชิกกลุ่มอภิปรายรายการวิทยุเพื่อยุว เกษตรกร ไป
 สู่ระบบสังคม

ตัวอย่างของการวิจัยได้แก่ สมาชิกทั้งหมดของกลุ่มยุว เกษตรกรโคกตะไกล
 อำเภอกง จำนวน 33 คน และสมาชิกทั้งหมดของกลุ่มยุว เกษตรกรโคกเพชร อำเภอยาง
 ชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 19 คน

ตัวแปรอิสระในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ รูปแบบกลุ่มอภิปรายรายการวิทยุเพื่อ
 ยุว เกษตรกร คั้งนี้โครงสร้างการสื่อสาร และความเกี่ยวข้องทางการสื่อสาร ส่วนตัว
 แปรตาม ได้แก่ การยอมรับนวัตกรรม การแพร่กระจายนวัตกรรม ตลอดจนความคล้ายคลึง
 กันรวมทั้งความสัมพันธ์อย่าง สนิทแน่นแฟ้นและปัจจัยพื้นที่ของคู่สื่อสาร

๑

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์รายบุคคล โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัย
จัดทำขึ้น

สมมติฐานของการวิจัยมี 7 ข้อคือ

1. ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มยูว เกษตรกรโกรกตะไกล้และกลุ่มยูว เกษตรกรโคกเพชร ในผลของการประสานสัมพันธ์การใช้รายการวิทยุเพื่อยูว เกษตรกร และการแพร่กระจายสารสนเทศระหว่างบุคคลที่ก่อให้เกิดการยอมรับนวัตกรรมการ เกษตร

2. การสื่อสารระหว่างบุคคลก่อให้เกิดการยอมรับนวัตกรรมและก่อให้เกิด การแพร่กระจายนวัตกรรมการ เกษตรมากกว่าสื่อวิทยุทั้งกลุ่มยูว เกษตรกรโกรกตะไกล้และ กลุ่มยูว เกษตรกรโคกเพชร

3. ลักษณะความเชื่อมโยงทางการสื่อสาร ระหว่างบุคคลภายในกลุ่มยูว เกษตรกรโกรกตะไกล้ แตกต่างจากลักษณะความเชื่อมโยงทางการสื่อสารระหว่าง บุคคลภายในกลุ่มยูว เกษตรกรโคกเพชร

4. ลักษณะการแพร่กระจายนวัตกรรมการ เกษตรของกลุ่มยูว เกษตรกร โกรกตะไกล้ แตกต่างจากลักษณะการแพร่กระจายนวัตกรรมการ เกษตรของกลุ่ม ยูว เกษตรกรโคกเพชร

5. ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มยูว เกษตรกรโกรกตะไกล้และกลุ่มยูว เกษตรกรโคกเพชร ในผลของสมาชิกที่มีความเกี่ยวโยงทางการสื่อสาร กล่าวคือสมาชิก จะตั้งบ้านเรือนอยู่ใกล้ เคียงกันและมีสถานภาพทาง สังคมคล้ายคลึงกัน

6. ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มยูว เกษตรกรโกรกตะไกล้และกลุ่มยูว เกษตรกรโคกเพชร ในผลของจำนวนความเกี่ยวโยงทางการสื่อสารที่มีความสัมพันธ์ กับการยอมรับนวัตกรรมการ เกษตร

7. ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มยูว เกษตรกรโกรกตะไกล้และกลุ่มยูว เกษตรกรโคกเพชร ในผลของสมาชิกที่จะแพร่กระจายนวัตกรรมการ เกษตรไปยังบุคคล ภายนอกที่มีความสัมพันธ์อย่าง สนิทแน่นแฟ้นกับสมาชิกภายในกลุ่ม

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์เครือข่ายการสื่อสาร เป็นปัจจัยหลัก และ

ใช้สถิติที่สำคัญในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่า t (t -test) ค่าสหสัมพันธ์ (Pearson r) และค่าสหสัมพันธ์บางส่วน (Second-order partial correlation)

จากการทดสอบสมมติฐานดังกล่าว ปรากฏว่าสมมติฐานข้อ 2, ข้อ 3, ข้อ 4 และข้อ 7 ได้รับการยอมรับ แต่สมมติฐานข้อ 1 พบว่ากลุ่มยูวเณศกรร โกรทกะโกลด์ยอมรับนวัตกรรมการเกษตรมากกว่ากลุ่มยูวเณศกรร โลกเพชร ส่วนสมมติฐานข้อ 5 พบว่าสมาชิกกลุ่มยูวเณศกรรทั้งสองแห่งที่มีความเกี่ยวข้องทางการสื่อสาร จะกึ่งยานเรื้อนอยู่ไกล เคียงกันและมีอายุคล้ายคลึงกัน แต่มีความแตกต่างกันในด้านรายได้และการศึกษา สำหรับสมมติฐานข้อ 6 พบว่าการยอมรับนวัตกรรมการเกษตรของสมาชิกกลุ่มยูวเณศกรร โกรทกะโกลด์และกลุ่มยูวเณศกรร โลกเพชรมีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งที่เข้าฟังและร่วมอภิปรายรายการวิทยุเพื่อยูวเณศกรร

ผลของการวิจัยที่สำคัญมีดังนี้

1. จากการวิเคราะห์เครือข่ายการสื่อสารพบว่า โครงสร้างการสื่อสารของกลุ่มยูวเณศกรร โกรทกะโกลด์มีกลุ่มย่อยเกิดขึ้น 2 กลุ่ม ส่วนโครงสร้างการสื่อสารของกลุ่มยูวเณศกรร โลกเพชรไม่มีกลุ่มย่อยเกิดขึ้นเลย นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มยูวเณศกรร โลกเพชรมีการติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกและมีการแพร่กระจายนวัตกรรมจากสมาชิกไปสู่สังคมมากกว่ากลุ่มยูวเณศกรร โกรทกะโกลด์
2. กลุ่มอภิปรายรายการวิทยุเพื่อยูวเณศกรร ก่อให้เกิดการยอมรับและการแพร่กระจายนวัตกรรมการเกษตรทั้งกลุ่มยูวเณศกรร โกรทกะโกลด์และกลุ่มยูวเณศกรร โลกเพชร
3. กลุ่มอภิปรายรายการวิทยุเพื่อยูวเณศกรร สามารถทำหน้าที่ในการแพร่กระจายนวัตกรรมได้ 3 ประการคือ (ก) เป็นช่องทางในการถ่ายทอดแพร่กระจายนวัตกรรมจากสมาชิกของกลุ่มไปสู่บุคคลอื่น ๆ ในระบบสังคม (ข) ช่วยลดช่องว่างความแตกต่างในด้านความรู้ระหว่างเจ้าหน้าที่ส่งเสริมวิทยุกับผู้บริหารเผยแพร่ (ค) ช่วยถ่ายทอดสารสนเทศจากสื่อมวลชนไปสู่สังคม

จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้เสนอแนะกรมส่งเสริมการเกษตรให้สนับสนุนและส่งเสริมโครงการกลุ่มอภิปรายรายการวิทยุเพื่อยูวเณศกรรต่อไป

Thesis Title The Combination of Using Radio Youth
 Programs and Diffusion of Information for
 Agricultural Innovation among Interpersonal
 Communicators : A Comparative Study of
 Agricultural Youth Groups at Kroke-Ta-Klai,
 Amphoe Khong and Kokpetch, Amphoe Chum
 Phuang, Nakhon Ratchasima.

Name Miss Pratoom Lerklang

Thesis Advisor Associate Professor Sirichai Sirikaya, Ph.D.

Department Public Relations

Academic Year 1984



ABSTRACT

The objectives of this research were (a) to study the effects of the combination of using radio youth programs and diffusion of information for agricultural innovation among interpersonal communicators, (b) to understand the communication structures of agricultural youth groups at Kroke-Ta-Klai and Kokpetch, (c) to know the indices of communication structures and the determinants of network links, and (d) to know the patterns of diffusion of innovation from members of agricultural youth groups to other people in the society.

A total of 52 members of agricultural youth groups (33 from Kroke-Ta-Klai and 19 from Kokpetch) comprised the sample for this research.

The independent variables of this study were :
the radio youth forums, the indices of communication structures,
and the network links. The dependent variables were : the
adoption and diffusion of innovation, including homophily,
strong ties and housing distance of dyads.

The data collected were based on the interviews with
each individual member by using questionnaires prepared by
the researcher.

Seven hypotheses were formulated and tested in the
study:

1. There is no significant difference between the
Kroke-Ta-Klai and Kokpetch groups in terms of the effect of
a combination of using radio youth programs and diffusion of
information among interpersonal communicators upon the
adoption of agricultural innovation.

2. Interpersonal communication is more effective for
the adoption and diffusion of agricultural innovation than
those of radio programs for both the Kroke-Ta-Klai and
Kokpetch groups.

3. There is a significant difference in terms of the
index of average system connectedness between those of the
Kroke-Ta-Klai and Kokpetch groups.

4. There is a significant difference in terms of
the index of diffusion of agricultural innovation between
those of the Kroke-Ta-Klai and Kokpetch groups.

5. There is no significant difference between the Kroke-Ta-Klai and Kokpetch groups in terms of housing distance including homophily in age, income, and education levels, in order to determine the network links.

6. There is no significant difference between the Kroke-Ta-Klai and Kokpetch groups in terms of the number of links related to the adoption of agricultural innovation.

7. There is no significant difference between the Kroke-Ta-Klai and Kokpetch groups in terms of the members who transmitted agricultural information for innovation to other people who have strong ties with them in the society.

This study was conducted by using communication network analysis with the following major statistical tests : t-test, Pearson r correlation, and Second-order partial correlation.

According to the hypothesis testings, hypotheses 2, 3, 4, and 7 were accepted. However, hypothesis 1, indicated that the Kroke-Ta-Klai group tended to adopt the agricultural innovation more than those of Kokpetch. For hypothesis 5, it was found that the members of the Kroke-Ta-Klai and Kokpetch groups who had links were close in housing distance and homophily in age, but they were different in income and education levels. Hypothesis 6, it was discovered that the adoption rates of agricultural innovation of members were related to the frequencies of listening and discussing radio youth forums for both members of the Kroke-Ta-Klai and Kokpetch groups.

The important findings were:

1. By using communication network analysis, there were two cliques occurred in the communication structure of the Kroke-Ta-Klai group, but no clique was shown in the communication structure of the Kokpetch group. Moreover, there were more average system connectedness and system openness in the indices of communication structure for the Kokpetch group than those of the Kroke-Ta-Klai group.

2. Radio youth forums were effective for the adoption and diffusion of agricultural innovation in both the Kroke-Ta-Klai and Kokpetch groups.

3. Radio youth forums contributed three functions in diffusion of innovation : (a) to be a channel for diffusion of innovation from the members to other people in the society, (b) to reduce heterophily in terms of diffusion gap between sources and receivers, and (c) to transmit information from mass media to other people in the society.

Based on the results of this study, the researcher suggested the Agricultural Extension to continue promoting the radio youth forum programs.



กติกิกรรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จจุลวง ไค้ก้วยความช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณ
หลายท่าน ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา
ทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตรอำเภอคง และเจ้า
หน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอชุมพวง ที่ไค้กรุณาให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก
สะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ทั่วยเป็นอย่งดี และขอขอบพระคุณสมาชิก
กลุ่มยุวเกษตรกรโคกกระไค้ล สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรโคกเพชรที่ให้ความร่วมมือ
ในการสัมภาษณ์ ส่วนในค่านการวิเคราะห์ผลค้วยเครื่องคอมพิวเตอร์นั้น ผู้วิจัยใคร่
ขอขอบคุณ คุณชาติรี รังเจริญ ที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่งมาก

ในโอกาสนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณวิทยาลัยกรุงเทพ ที่ได้ให้ทุนศึกษาคือ
ปริญญาโทภายในประเทศ สาขานิติศาสตร์ แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด จนทำให้
วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จจุลวงไค้ก้วยดี

นอกเหนืออื่นไค้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์
ดร.ศิริชัย ศิริกายะ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้ความช่วยเหลือแนะนำแนวทาง
การวิจัย ตรวจสอบแก้ไขข้อผิดพลาด และเป็นทีปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มา
โดยตลอด และขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.พีระ จิโรสภม ประธานกรรมการ
สอบวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งรองศาสตราจารย์ ดร.จำนง วิบูลย์ศรี และ
รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี ที่ไค้กรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์อีกมากมาย

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อดีและคุณประโยชน์อยู่บ้าง ก็ขอมอบความดีทั้งหมด
ให้แก่ผู้ที่ยเอนนามตั้งกล่าวมา

ประทุม ฤกษ์กลาง



สารบัญ

| | หน้า |
|--|------|
| บทคัดย่อภาษาไทย..... | ง |
| บทคัดย่อภาษาอังกฤษ..... | ช |
| ถึคักรรรมประกาศ..... | ญ |
| สารบัญ..... | เ |
| สารบัญคาราง..... | ท |
| สารบัญแผนภาพ..... | น |
| บทที่ | |
| 1 บทนำ..... | 1 |
| // ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... | 1 |
| // วัตถุประสงค์ในการวิจัย..... | 7 |
| ขอบเขตของการวิจัย..... | 7 |
| ปัญหาที่วิจัย..... | 8 |
| สมมติฐานในการวิจัย..... | 9 |
| นิยามศัพท์..... | 10 |
| ชอคกลง เมืองคน..... | 13 |
| ✓ 2 ทฤษฎีแนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... | 15 |
| แบบจำลองการสื่อสารเชิงเส้นตรง..... | 15 |
| แบบจำลองการสื่อสารเชิงคู่เขา..... | 16 |
| การวิเคราะห์เครือข่ายการสื่อสาร..... | 20 |
| การวิเคราะห์เครือข่ายการแพร่กระจายนวัตกรรม..... | 23 |
| ความคล้ายคลึงและความแตกต่าง..... | 24 |

| | |
|---|----|
| ปัจจัยพื้นที่..... | 27 |
| พลังความสัมพันธ์อย่างผิวเผินและพลังของความสัมพันธ์อย่าง สนิทแนบแน่น..... | 28 |
| งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... | 31 |
| 3 ระเบียบวิธีวิจัย..... | 39 |
| ประชากรที่ใช้ในการวิจัย..... | 39 |
| กลุ่มตัวอย่าง..... | 39 |
| ภูมิหลังทั่วไปของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา..... | 40 |
| ภูมิหลังบ้านเกิด..... | 40 |
| ภูมิหลังบ้านอายุ..... | 40 |
| ภูมิหลังบ้านการศึกษา..... | 40 |
| ภูมิหลังจำนวนที่กินถั่วคอง..... | 40 |
| ภูมิหลังบ้านรายได้..... | 41 |
| ภูมิหลังการเปิดรับท่อน้ำนม..... | 41 |
| สมมติฐาน การวัดตัวแปร การวิเคราะห์ข้อมูล และวิเคราะห์ เครือข่ายการสื่อสาร..... | 41 |
| เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... | 50 |
| การทดสอบเครื่องมือ..... | 50 |
| การเก็บรวบรวมข้อมูล..... | 51 |
| วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาวิเคราะห์เครือข่าย การสื่อสาร..... | 53 |
| ควยวิธีนี้โกท..... | 53 |
| ควยวิธีการวิเคราะห์ตัวประกอบ..... | 69 |

4 โครงสร้างการสื่อสารและเครือข่ายการสื่อสาร..... 74

 โครงสร้างการสื่อสารและเครือข่ายการสื่อสารจากการ
 วิเคราะห์ควมมือตามโปรแกรมบีโกพี..... 74

 โครงสร้างการสื่อสารและเครือข่ายการสื่อสาร
 กลุ่มยูว เกษตรกรโกรกตะไถล..... 75

 โครงสร้างการสื่อสารและเครือข่ายการสื่อสาร
 กลุ่มยูว เกษตรกรโคกเพชร..... 78

 โครงสร้างการสื่อสารและเครือข่ายการสื่อสารจากการ
 วิเคราะห์ตัวประกอบ..... 80

 การวิเคราะห์ตัวประกอบกลุ่มยูว เกษตรกรโกรกตะไถล
 ศึกษาเฉพาะสมาชิกกลุ่ม..... 80

 การวิเคราะห์ตัวประกอบกลุ่มยูว เกษตรกรโกรกตะไถล
 ศึกษาทั้งสมาชิกกลุ่มและบุคคลภายนอกที่ถูกระบุถึง... 83

 การวิเคราะห์ตัวประกอบกลุ่มยูว เกษตรกรโคกเพชร
 ศึกษาเฉพาะสมาชิกกลุ่ม..... 88

 การวิเคราะห์ตัวประกอบกลุ่มยูว เกษตรกรโคกเพชร
 ศึกษาทั้งสมาชิกกลุ่มและบุคคลภายนอกที่ถูกระบุถึง... 90

 โครงสร้างการสื่อสารและเครือข่ายการสื่อสารของ
 กลุ่มยูว เกษตรกรโกรกตะไถล จากการวิเคราะห์ตัว
 ประกอบ ศึกษาเฉพาะสมาชิกกลุ่ม..... 96

 โครงสร้างการสื่อสารและเครือข่ายการสื่อสารการ
 แพร่กระจายนวัตกรรมการเกษตรของกลุ่มยูว เกษตรกร
 โกรกตะไถล จากการวิเคราะห์ตัวประกอบ..... 100

 โครงสร้างการสื่อสารและเครือข่ายการสื่อสารของ
 กลุ่มยูว เกษตรกรโคกเพชร จากการวิเคราะห์ตัว
 ประกอบ ศึกษาเฉพาะสมาชิกกลุ่ม..... 104

| | | |
|---|---|-----|
| | โครงสร้างการสื่อสารและเครือข่ายการสื่อสาร | |
| | การแพร่กระจายนวัตกรรมของกลุ่มเกษตรกร | |
| | โคกเพชร จากการศึกษาวิเคราะห์ทั่วประเทศ..... | 108 |
| | การปรับปรุงโครงสร้างการสื่อสารและเครือข่ายการสื่อสาร | |
| | จากวิธีการวิเคราะห์ทั่วประเทศ..... | 111 |
| | ดัชนีโครงสร้างการสื่อสาร..... | 115 |
| | ดัชนีโครงสร้างการสื่อสารในระดับระบบ..... | 122 |
| | ค่าความเชื่อมโยงทางการสื่อสารของระบบ..... | 122 |
| | ค่าการเปิดของระบบ..... | 124 |
| | ดัชนีโครงสร้างการสื่อสารในระดับกลุ่มย่อย..... | 126 |
| | ดัชนีโครงสร้างการสื่อสารในระดับบุคคล..... | 128 |
| | บทบาทของบุคคลในโครงสร้างการสื่อสาร..... | 133 |
| | บทบาทของผู้ใกล้ชิด..... | 134 |
| 5 | การประสานสัมพันธ์สื่อวิทยุและสื่อระหว่างบุคคล..... | 141 |
| | ประสิทธิภาพของการประสานสัมพันธ์ต่อการยอมรับ | |
| | นวัตกรรม..... | 146 |
| 6 | ลักษณะแบบแผนการแพร่กระจายนวัตกรรม..... | 150 |
| | โครงสร้างการสื่อสารและเครือข่ายการสื่อสารการแพร่ | |
| | กระจายนวัตกรรม..... | 150 |
| | ปัจจัยทางการสื่อสารที่มีผลต่อการเลือกติดต่อสื่อสารของ | |
| | บุคคล..... | 151 |
| | ความคล้ายคลึงกันของคู่สื่อสาร..... | 151 |
| | ปัจจัยพื้นที่ของคู่สื่อสาร..... | 154 |
| | ความสัมพันธ์อย่างสนิทแนบแน่นและความสัมพันธ์ | |
| | อย่างผิวเผิน..... | 160 |

| บทที่ | หน้า |
|---|------|
| ลักษณะแบบแผนการแพร่กระจายนวัตกรรมระหว่างสมาชิก... | 166 |
| ลักษณะแบบแผนการแพร่กระจายนวัตกรรมจากสมาชิกกลุ่ม อภิปรายรายการวิทยุเพื่อเผยแพร่ความรู้ไปสู่บุคคลอื่น ๆ ใน ระบบสังคม..... | 167 |
| / 7 / สรุปและข้อเสนอแนะ..... | 173 |
| // สรุปและอภิปรายผลการวิจัย..... | 173 |
| / ข้อจำกัดของการวิจัย..... | 180 |
| / ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงาน..... | 181 |
| / ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต..... | 184 |
| / บรรณานุกรม..... | 186 |
| ภาคผนวก..... | 190 |
| ก. แบบสอบถาม..... | 190 |
| ข. รายชื่อและหมายเลขประจำตัวของบุคคลแบบสอบถามและ บุคคลอื่นที่ถูกระบุถึง..... | 205 |
| ค. การคำนวณการจัดอันดับค่าคะแนนเฉลี่ยครั้งที่ 1-7..... | 213 |
| ง. การคำนวณดัชนีโครงสร้างการสื่อสาร..... | 294 |
| ประวัติผู้เขียน..... | 327 |

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

| ตารางที่ | หน้า |
|--|------|
| 1 การศึกษาต่อสื่อสารของสมาชิกกลุ่มยูว เกษตรกรโกรกตะไกล้... | 54 |
| 2 การศึกษาต่อสื่อสารของสมาชิกกลุ่มยูว เกษตรกรโคกเพชร..... | 56 |
| 3 Who-to-Whom Communication Matrix กลุ่มยูว เกษตรกรโกรกตะไกล้..... | 58 |
| 4 Who-to-Whom Communication Matrix กลุ่มยูว เกษตรกรโคกเพชร..... | 59 |
| 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยกลุ่มยูว เกษตรกรโกรกตะไกล้..... | 63 |
| 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยกลุ่มยูว เกษตรกรโคกเพชร..... | 64 |
| 7 ตัวแปรของแต่ละตัวประกอบ และค่าน้ำหนักตัวประกอบของ ตัวแปร กลุ่มยูว เกษตรกรโกรกตะไกล้ ศึกษาเฉพาะสมาชิกกลุ่ม. | 81 |
| 8 หมายเลขประจำตัวของสมาชิกกลุ่มย่อย ในโครงสร้างการ สื่อสารกลุ่มยูว เกษตรกรโกรกตะไกล้ จากการศึกษาวิเคราะห์ตัว ประกอบ ศึกษาเฉพาะสมาชิกกลุ่ม..... | 82 |
| 9 ตัวแปรของแต่ละตัวประกอบ และค่าน้ำหนักตัวประกอบของ ตัวแปร กลุ่มยูว เกษตรกรโกรกตะไกล้ ศึกษาทั้งสมาชิกกลุ่ม และบุคคลภายนอกที่ถูกระบุถึง..... | 84 |
| 10 หมายเลขประจำตัวของสมาชิกกลุ่มย่อย ในโครงการการ สื่อสาร กลุ่มยูว เกษตรกรโกรกตะไกล้ จากการศึกษาวิเคราะห์ ตัวประกอบ ศึกษาทั้งสมาชิกกลุ่มและบุคคลภายนอกที่ถูกระบุถึง..... | 86 |
| 11 ตัวแปรของแต่ละตัวประกอบ และค่าน้ำหนักตัวประกอบของ ตัวแปร กลุ่มยูว เกษตรกรโคกเพชร ศึกษาเฉพาะสมาชิกกลุ่ม. | 89 |
| 12 หมายเลขประจำตัวของสมาชิกกลุ่มย่อย ในโครงสร้างการ สื่อสารกลุ่มยูว เกษตรกรโคกเพชร จากการศึกษาวิเคราะห์ตัว ประกอบ ศึกษาเฉพาะสมาชิกกลุ่ม..... | 90 |

ตารางที่

หน้า

13 ทิวแปรของแต่ละทิวประกอบ และค่าน้ำหนักทิวประกอบ
ของทิวแปร กลุ่มยูว เกษตรกรโคกเพชร ศึกษาทั้งสมาชิก
กลุ่มและบุคคลภายนอกที่ถูกระบุถึง..... 92

14 หมายเลขประจำตัวของสมาชิกกลุ่มย่อย ในโครงสร้าง
การสื่อสารกลุ่มยูว เกษตรกรโคกเพชร จากการวิเคราะห์
ทิวประกอบ ศึกษาทั้งสมาชิกกลุ่มและบุคคลภายนอกที่ถูกระบุถึง..... 93

15 คำนียามและวิธีการวัดดัชนีโครงสร้างการสื่อสารในระดับ
บุคคล กลุ่มย่อย และระบบ..... 115

16 ค่าดัชนีโครงสร้างการสื่อสารในระดับระบบและกลุ่มย่อย
ของกลุ่มยูว เกษตรกรโคกตะไกล้และกลุ่มยูว เกษตรกร
โคกเพชร..... 119

17 ค่าดัชนีโครงสร้างการสื่อสารระดับบุคคลของสมาชิกกลุ่ม
ยูว เกษตรกรโคกตะไกล้และกลุ่มยูว เกษตรกรโคกเพชร.... 121

18 ค่าความเชื่อมโยงทางการสื่อสารของกลุ่มยูว เกษตรกร
โคกตะไกล้ เปรียบเทียบกับค่าความเชื่อมโยงทางการ
สื่อสารของกลุ่มยูว เกษตรกรโคกเพชร..... 123

19 การแพร่กระจายนวัตกรรมการเกษตร เปรียบเทียบระหว่าง
กลุ่มยูว เกษตรกรโคกตะไกล้และกลุ่มยูว เกษตรกรโคกเพชร. 124

20 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างทิวแปรการยอมรับนวัตกรรมการเกษตร
กับทิวแปรอื่น ๆ เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มยูว เกษตรกร
โคกตะไกล้และกลุ่มยูว เกษตรกรโคกเพชร..... 129

21 ค่าสหสัมพันธ์บางส่วนระหว่างทิวแปรการยอมรับนวัตกรรม
การเกษตรกับทิวแปรอื่น ๆ เปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม
ยูว เกษตรกรโคกตะไกล้และกลุ่มยูว เกษตรกรโคกเพชร.. 130

| ตารางที่ | หน้า | |
|----------|---|-----|
| 22 | การยอมรับนวัตกรรมของผู้บริโภคเกี่ยวกับผู้ที่ความเกี่ยวข้อง ทางการสื่อสาร เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มยูว เกษตรกร โกรกตะไกล้และกลุ่มยูว เกษตรกรโลกเพชร..... | 135 |
| 23 | ค่าการแพร่กระจายนวัตกรรมการเกษตรของผู้บริโภคเกี่ยวกับผู้ที่ความเกี่ยวข้องทางการสื่อสาร เปรียบเทียบ ระหว่างกลุ่มยูว เกษตรกรโกรกตะไกล้ และกลุ่ม ยูว เกษตรกรโลกเพชร..... | 138 |
| 24 | จำนวนร้อยละ การยอมรับนวัตกรรมการเกษตร เปรียบ เทียบระหว่างกลุ่มยูว เกษตรกรโกรกตะไกล้ และกลุ่ม ยูว เกษตรกรโลกเพชร..... | 146 |
| 25 | ค่าเฉลี่ยการยอมรับนวัตกรรมการเกษตร เปรียบเทียบ ระหว่างกลุ่มยูว เกษตรกรโกรกตะไกล้และกลุ่มยูว เกษตรกร โลกเพชร..... | 147 |
| 26 | ค่าสหสัมพันธ์ของคู่อสื่อสารภายในกลุ่มยูว เกษตรกรโกรกตะไกล้ เปรียบเทียบกับกลุ่มยูว เกษตรกรโลกเพชร จำแนกตาม ตัวแปรอายุ การศึกษา รายได้..... | 152 |
| 27 | จำนวนร้อยละ ระยะทางระหว่างบ้านของคู่อสื่อสารภายใน กลุ่มยูว เกษตรกรโกรกตะไกล้ เปรียบเทียบกับกลุ่มยูว เกษตรกรโลกเพชร..... | 155 |
| 28 | ค่าเฉลี่ยระยะทางระหว่างบ้านของคู่อสื่อสารภายในกลุ่ม ยูว เกษตรกรโกรกตะไกล้ เปรียบเทียบกับกลุ่มยูว เกษตรกร โลกเพชร..... | 156 |
| 29 | จำนวนร้อยละ ระยะทางระหว่างบ้านสมาชิกกลุ่มกับบุคคล ภายนอกที่ติดต่อค้าขาย เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มยูว เกษตรกร โกรกตะไกล้และกลุ่มยูว เกษตรกรโลกเพชร..... | 157 |
| 30 | ค่าเฉลี่ยระยะทางระหว่างบ้านสมาชิกกลุ่มกับบุคคลภายนอก ที่ติดต่อค้าขาย เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มยูว เกษตรกรโกรก ตะไกล้และกลุ่มยูว เกษตรกรโลกเพชร..... | 158 |

| | | |
|----|--|-----|
| 31 | จำนวนร้อยละ ความสัมพันธ์อย่างสนิทแน่นแฟ้นและความสัมพันธ์อย่างผิวเผินของคู่อสื่อสารภายในกลุ่มยูว เกษตรกร โกรกตะไกล์ เปรียบเทียบกับกลุ่มยูว เกษตรกร โลก เพชร. | 161 |
| 32 | ค่าเฉลี่ยคะแนนความสัมพันธ์อย่างสนิทแน่นแฟ้นของคู่อสื่อสารภายในกลุ่มยูว เกษตรกร โกรกตะไกล์ เปรียบเทียบกับกลุ่มยูว เกษตรกร โลก เพชร..... | 162 |
| 33 | จำนวนร้อยละ ความสัมพันธ์อย่างสนิทแน่นแฟ้นและความสัมพันธ์อย่างผิวเผินระหว่างสมาชิกกลุ่มและบุคคลภายนอกกลุ่มที่ติดต่อกสื่อสารกัน เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มยูว เกษตรกร โกรกตะไกล์และกลุ่มยูว เกษตรกร โลก เพชร..... | 163 |
| 34 | ค่าเฉลี่ยคะแนนความสัมพันธ์อย่างสนิทแน่นแฟ้นระหว่างสมาชิกกลุ่มและบุคคลภายนอกกลุ่มที่ติดต่อกสื่อสารกัน เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มยูว เกษตรกร โกรกตะไกล์และกลุ่มยูว เกษตรกร โลก เพชร..... | 164 |
| 35 | ลักษณะการแพร่กระจายนวัตกรรมที่เกิดจากการประสานสัมพันธ์การใช้รายการวิทยุเพื่อยูว เกษตรกร และการแพร่กระจายสารสนเทศระหว่างบุคคล | 171 |

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

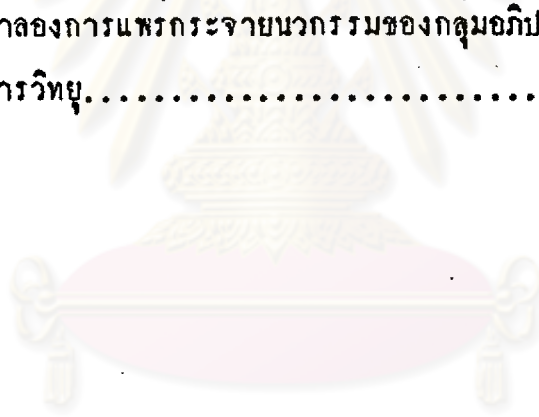
สารบัญแผนภาพ

| แผนภาพที่ | หน้า |
|---|------|
| 1 แบบจำลองการสื่อสารเชิงลู่เข้า..... | 18 |
| 2 ตารางการศึกษาคือสื่อสารระหว่างบุคคลของกลุ่มยูวเษครกร โกรทกะไกล่ ภายหลังจากจัดอันดับค่าคะแนนเฉลี่ยครั้งที่ 7.. | 66 |
| 3 ตารางการศึกษาคือสื่อสารระหว่างบุคคลของกลุ่มยูวเษครกร โคทเพชร ภายหลังจากจัดอันดับค่าคะแนนเฉลี่ยครั้งที่ 7..... | 67 |
| 4 โครงสร้างการสื่อสาร เครือข่ายการสื่อสาร กลุ่มยูวเษครกร โกรทกะไกล่ จากการวิเคราะห์ทวิมิตตามโปรแกรมนีโอพี... | 76 |
| 5 โครงสร้างการสื่อสาร เครือข่ายการสื่อสาร กลุ่มยูวเษครกร โคทเพชร จากการวิเคราะห์ทวิมิตตามโปรแกรมนีโอพี..... | 79 |
| 6 โครงสร้างการสื่อสาร เครือข่ายการสื่อสาร ของกลุ่ม ยูวเษครกรโกรทกะไกล่ จากการวิเคราะห์ทวิประกอบศึกษา เฉพาะสมาชิกกลุ่ม..... | 97 |
| 7 โครงสร้างการสื่อสาร เครือข่ายการสื่อสาร การแพร่กระจาย นวัตกรรมการเษครกร กลุ่มยูวเษครกรโกรทกะไกล่ จากการ วิเคราะห์ทวิประกอบ ศึกษาทั้งสมาชิกกลุ่มและบุคคลภายนอก.. | 101 |
| 8 โครงสร้างการสื่อสาร เครือข่ายการสื่อสาร กลุ่มยูวเษครกร โคทเพชร จากการวิเคราะห์ทวิประกอบ ศึกษาเฉพาะสมาชิก กลุ่ม..... | 105 |
| 9 โครงสร้างการสื่อสาร เครือข่ายการสื่อสาร การแพร่กระจาย นวัตกรรมการเษครกร กลุ่มยูวเษครกรโคทเพชร จากการ วิเคราะห์ทวิประกอบ ศึกษาทั้งสมาชิกกลุ่มและบุคคลภายนอก.. | 109 |
| 10 โครงสร้างการสื่อสาร เครือข่ายการสื่อสาร กลุ่มยูวเษครกร โกรทกะไกล่ ศึกษาเฉพาะสมาชิกกลุ่ม เมื่อนำมาปรับปรุงตาม เกณฑ์การจัดแบ่งกลุ่มย่อยของโรเจอร์..... | 113 |

แผนภาพที่

หน้า

| | | |
|----|--|-----|
| 11 | โครงสร้างการสื่อสาร - เครือข่ายการสื่อสาร กลุ่ม ยูวเกษตรกรโคกเพชร - ศึกษาเฉพาะสมาชิกกลุ่ม เมื่อนำ มาปรับปรุงตามเกณฑ์การจัดแบ่งกลุ่มย่อยของโรเจอร์..... | 114 |
| 12 | การประสานสัมพันธ์การใช้รายการวิทยุเพื่อยูวเกษตรกร และการแพร่กระจายสารสนเทศระหว่างบุคคล เพื่อ ถ่ายทอดวิทยากรทางการเกษตร ในกรณีกลุ่มยูวเกษตรกร โกรกตะไกล..... | 142 |
| 13 | การประสานสัมพันธ์การใช้รายการวิทยุเพื่อยูวเกษตรกร และการแพร่กระจายสารสนเทศระหว่างบุคคล เพื่อถ่ายทอด วิทยากรทางการเกษตร ในกรณีกลุ่มยูวเกษตรกรโคกเพชร. | 143 |
| 14 | แบบจำลองการแพร่กระจายนวัตกรรมของกลุ่มอภิปราย รายการวิทยุ..... | 170 |



ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย